

(rumaflytning). Efter *stk. 3, nr. 1*, kræves at der er bestemte grunde til at antage, at bevis i sagen kan opnås ved indgrebet, og efter *nr. 2*, at indgrebet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen. I *nr. 3* foreslås, at efterforskningen skal angå en særlig grov lovovertrædelse, som har medført eller kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Efter *stk. 4* kan samtykke til observation alene meddeles af den, der har rådighed over det ikke frit tilgængelige sted, såfremt den pågældende tillige er den forurettede ved den lovovertrædelse, der efterforskes. Et gyldigt samtykke fra den forurettede indebærer herefter, at de materielle betingelser for anvendelse af observation bortfalder. Det foreslås, at samtykket af hensyn til eventuel senere bevistvivl skal være skriftligt.

Stk. 5 indeholder en særlig udformning af proportionalitetsgrundsætningen, som svarer til reglen i § 389 om indgreb i meddelelshemmeligheden.

Opdelingen i kvalificerede, henholdsvis mere kvalificerede og særligt kvalificerede indgreb har også betydning for den foreslåede kompetenceregulering i *stk. 6*, idet observation, der er omfattet af *stk. 2* eller *stk. 3*, alene kan iværksættes efter rettens beslutning, jf. henvisningen til reglen i § 391. Observation, der er omfattet af *stk. 1*, kan derimod besluttes af politiet, og på baggrund af karakteren af denne observation er der ikke fundet grundlag for at fastsætte en underrettningspligt. Som det fremgår af bestemmelsen i *stk. 6* er en række af de regler, der gælder for indgreb i meddelelshemmeligheden, gjort tilsvarende anvendelige på observation.

Dataaflæsning

Til § 400

Bestemmelsen svarer til den danske retsplejelovs § 791 b, der er gennemført ved lov nr. 378 af 6. juni 2002.

Bestemmelsen i *stk. 1* indebærer, at politiet – uden at være til stede der, hvor et informationssystem benyttes – ved hjælp af edb-programmer eller andet udstyr løbende kan aflæse ikke offentligt tilgængelige oplysninger i informationssystemet. Det foreslås, at indgrebet betegnes som »dataaflæsning«.

Den foreslåede bestemmelse giver adgang for politiet til at foretage dataaflæsning i et informationssystem af oplysninger, der ikke er offentligt tilgængelige. Aflæsning af oplysninger, som er offentligt tilgængelige, således at politiet har fri adgang hertil – f.eks. fordi oplysningerne er lagt ud på en offentligt tilgængelig hjemmeside på internettet – udgør ikke i

sig selv et straffeprocessuelt tvangsindgreb og er derfor ikke omfattet af reglen om dataaflæsning.

Ved et *informationssystem* forstås en computer eller andet databehandlingsanlæg. Omfattet heraf er navnlig personlige computere, herunder både stationære og bærbare computere. Andet elektronisk udstyr vil imidlertid også kunne være omfattet af bestemmelsen, hvis udstyret har funktioner svarende til dem, der findes i personlige computere. Det gælder således elektronisk udstyr, der kan anvendes til at oprette og/eller behandle dokumenter, billeder og lyde, udføre regnskabsfunktioner og lignende, herunder også hvis sådanne funktioner senere forekommer i kombination med andet elektronisk udstyr, f.eks. et fjernsyn. Bestemmelsen vil således f.eks. omfatte en elektronisk kalender, som er indrettet så den ud over anvendelsen som kalender, desuden kan anvendes til at sende og modtage elektroniske meddelelser samt indhentede oplysninger fra internettet mv.

Indgreb i form af dataaflæsning omfatter bl.a. den situation, hvor politiet ved hjælp af et såkaldt »snifferprogram« får tilsendt kopi af samtlige indtastninger, som brugeren af edb-udstyret foretager, herunder åbning af computeren, oprettelse af nye dokumenter og regnskaber mv. og nye indtastninger i allerede eksisterende dokumenter eller af visse nærmere angivne indtastninger.

Sådanne edb-programmer kan endvidere gøre det muligt for politiet automatisk og uden den pågældendes vidende at modtage kopi af e-post, der afsendes fra en computer og af opslag på internettet, der foretages på computeren. En kendelse om aflæsning i medfør af den foreslåede bestemmelse vil også omfatte aflæsning af elektroniske meddelelser, der modtages i computeren. Det er ikke et krav, at den elektroniske meddelelse skal være åbnet og læst af modtageren, men den skal være modtaget af den computer, som indgrebet omfatter.

For elektroniske meddelelser, som er under forsendelse, gælder reglerne om indgreb i meddelelshemmeligheden i §§ 384-398.

Dataaflæsning af computere mv. i medfør af bestemmelsen kan ske ved hjælp af (teknisk) udstyr, der fysisk installeres i computeren, eller, i det omfang dette er teknisk muligt, ved at edb-programmer eller lignende sendes til den pågældende computer. Det forudsættes, at rettens tilladelse til aflæsning også giver politiet mulighed for at skaffe sig adgang til det pågældende edb-udstyr, hvis dette er nødvendigt for at installere det tekniske udstyr, der skal anvendes ved indgrebet, sådan som det også i dag gælder med hen-